

MONIKA ZAVIŠ - EVA ORBANOVÁ - MICHAL VIVODA
KATEŘINA HORÁČKOVÁ - ABDULWAHAB AL-SBENATY

ISLAMIC BIOETHICS AND REPRODUCTION: THE TEXT AND THE PRACTICE

ORYOL STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE,
RUSSIAN FEDERATION /2019

ISBN 978-5-98498-295-5

Univerzita Komenského v Bratislave
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a sociálnej pedagogiky

Projekt Vega

1/0585/18 | 10 |

Bioetika reprodukčného zdravia v islame: východiská, diskusia a výzvy Bioethics of Reproductive Health in Islam: Basis, Discussion and Challenges

1. 1. 2018 – 31. 12. 2019

Hlavná riešiteľka: Doc. PaedDr. ThDr. Monika Zaviš, PhD.

Členovia riešiteľského kolektívu:

Doc. PhDr. János Molnár, Doc. PhDr. Eva Orbanová, PhD., ThDr. Michal Vivoda PhD.,
PhDr. Jozef Lenč, PhD., Mgr. Martin Kováč (teraz už PhD.)

Prezentáciu pripravila: Doc. PaedDr. ThDr. Monika Zaviš, PhD.

MONIKA ZAVIŠ - EVA ORBANOVÁ - MICHAL VIVODA
KATEŘINA HORÁČKOVÁ - ABDULWAHAB AL-SBENATY

ISLAMIC BIOETHICS AND REPRODUCTION: THE TEXT AND THE PRACTICE

ORYOL STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE,
RUSSIAN FEDERATION /2019

ISBN 978-5-98498-295-5

Tri vybrané špecifiká projektu:

- Náš projekt sa zaoberal problematikou reprodukčnej bioetiky v islame, ktorá zatiaľ nebola skúmaná ani na území Slovenska ani na území Európy.
- Špeciálne zisťovanie miery poznania reprodukčnej bioetiky u študentov humanitných a spoločenských vied, ktoré sme realizovali, je celosvetovým unikátom.
- Urobili sme výskum na území SR, ČR a Bosny a Hercegoviny, čím sme zaplnili medzery terénneho rozsahu doterajšieho výskumu a tak prispeli k rozšíreniu penza poznania reprodukčnej bioetiky v islame v celosvetovom rozmere.

Určené ciele projektu boli naplnené:

- uchopili sme teoretické a praktické východiská reprodukčnej bioetiky v islame;
- identifikovali sme historickú postupnosť klarifikácie záverov autorít, ktoré sú smerodajné v súčasnej islamskej reprodukčnej bioetike;
- predstavili sme aktuálne diskusie, dilemy a problémy v oblasti reprodukčného zdravia v islame s ohľadom na konkrétnu krajinu, maddhab, fatwu či autoritu, ako aj argumenty pro a contra aplikácie konkrétnej metódy ARTs;
- vykonali sme axiologickú analýzu týkajúcu sa argumentácie o postavení cností v reprodukčnej bioetike v islame a dopadu tohto myslenia na správanie k plodu s malformáciou;
- kvantitatívnym a kvalitatívnym výskumom sme identifikovali dopad koncepcií z reprodukčnej bioetiky v islame na život moslimov v sfére zdravotníctva, školstva a medzináboženského dialógu na území SR, ČR a v Bosne a Hercegovine;
- identifikovali sme výzvy pre reprodukčnú bioetiku v islame, ktorým bude čeliť v budúcnosti.

MONIKA ZAVIŠ - EVA ORBANOVÁ - MICHAL VIVODA
KATEŘINA HORÁČKOVÁ - ABDULWAHAB AL-SBENATY

ISLAMIC BIOETHICS AND REPRODUCTION: THE TEXT AND THE PRACTICE

ORYOL STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE,
RUSSIAN FEDERATION /2019

ISBN 978-5-98498-295-5

Konferenčné výstupy:

1. **Rakúsko**, Viedeň, 11. - 14. 4. 2019, 6th International Multidisciplinary Scientific Conference of Social Sciences and Arts SGEM 2019 (M. Zaviš, R. Šoltés),
2. **Ukrajina**, Kyjev, 11. - 12. 6. 2019, Religion and Medicine (M. Zaviš, M. Bizoň),
3. **USA**, Indiana, Valparaiso, 10. - 12. 10. 2019, Religious Experience and Description, SOPHERE (M. Zaviš),
4. **Turecko**, Kemer, 23. - 27. 10. 2019, ICCESN, 6th International Conference on Computational and Experimental Science and Engineering, Theme 8: Social and Educational Sciences and Applications (M. Zaviš, J. Lenč),
5. **India**, Kolkata, 4. - 6. 1. 2020, International and Interdisciplinary Conference Human Rights and Social Justice "East and West" (M. Zaviš),
6. **India**, Kolkata, 7. - 9. 1. 2020, International Conference: Harmony in Society and Environment (M. Zaviš).

Publikačné výstupy:

Majoritne publikované v angličtine a v zahraničí.

Tie publikačné výstupy, ktoré sú zatiaľ evidované v databáze publikačnej činnosti (11), sú zaradené do nasledovných kategórií:

AAA, ADN, ADE, ADF, AEC, AED, AFC.

Za väčšinou publikačných výstupov stojí samostatná práca hlavnej riešiteľky projektu.

Prezentácia projektu v masmédiách - M. Zaviš:

- O manželstve a reprodukcií v islame: rozhovor s Monikou Zaviš.
Typ dokumentu: rozhovor. Autori: Zaviš, Monika. Názov zdroja: Glosolália (textový dokument (print)) (elektronický dokument).
Rok, ročník, číslo: 2019, Roč. 8, č. 1. Rozsah: s. 103-108.
Trvalý odkaz – CREPC: <https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=52338B61C0045FC8D95054DEB2>
- Rozhovor v Nočnej pyramíde (Rádio Slovensko) s Gabikou Angibaud, 12. 09. 2019.
<https://www.audiolibrix.com/sk/Podcast/Episode/162088/nocna-pyramida-host-stvrtok-12-9-2019-22-19>

Ocenenie:

„Adamas University Kolkata acknowledges your contribution towards the society“ za prednášku M. Zaviš o problémoch z oblasti školstva, zdravotníctva a medzináboženského dialógu na Slovensku očami slovenských moslimov, ktorá bola realizovaná na základe výsledkov kvalitatívneho výskumu, ktorý hlavná riešiteľka realizovala na Slovensku. Ocenenie bolo udelené na konferencii v Kolkate v Indii dňa 7. 1. 2020.

MONIKA ZAVIŠ - EVA ORBANOVÁ - MICHAL VIVODA
KATEŘINA HORÁČKOVÁ - ABDULWAHAB AL-SBENATY

ISLAMIC BIOETHICS AND REPRODUCTION: THE TEXT AND THE PRACTICE

OREL STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE,
RUSSIAN FEDERATION /2019

ISBN 978-5-98498-295-5

Naša zahraničná monografia:

ISLAMIC BIOETHICS AND REPRODUCTION: THE TEXT AND THE PRACTICE

úspešne prešla recenzným posudzovaním na 4 zahraničných univerzitách
u celosvetovo renomovaných odborníkov v oblasti reprodukčnej bioetiky v islame:

Yale University, USA –

Prof. Marcia C. Inhorn, PhD, MPH

University of Oxford, UK –

Prof. Soraya Tremayne, PhD

Bogomolets National Medical University, Ukraine –

Prof. Vasylieva Iryna Vasylivna, PhD

Orel State University of Economics and Trade, Russian Federation –

**Prof. Kiseleva Nadezhda Aleksandrovna, candidate of Philosophical
Sciences**

MONIKA ZAVIŠ - EVA ORBANOVÁ - MICHAL VIVODA
KATEŘINA HORÁČKOVÁ - ABDULWAHAB AL-SBENATY

ISLAMIC BIOETHICS AND REPRODUCTION: THE TEXT AND THE PRACTICE

ORYOL STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE,
RUSSIAN FEDERATION /2019

ISBN 978-5-98498-295-5

Časť záverečného hodnotenia projektu komisiou Vega

Vedecký prínos je mimoriadne významný a závažný.

Projekt rieši mimoriadne citlivú bioetickú tému pre každé vierovyznanie. V prípade islamu ide v slovenskej spoločnosti o takmer neznámu oblasť, ktorú sprevádzajú rozličné predsudky. Riešiteľom sa však podarilo bez náboženských a nevedeckých predsudkov správne uchopiť tému vychádzajúc z autentických textov, prameňov a autorít islamu, ale i interpretačnej praxe na Slovensku, v Česku a medzi moslimskými Slovanmi na Balkáne v Bosne a Hercegovine.

Výsledky projektu boli prezentované na viacerých konferenciách, kde boli pozitívne prijaté a ocenené. Vedecký prínos bol akceptovaný vedeckou obcou. Oceniť treba to, že výsledky boli predstavené vo viacerých krajinách a časť výstupov bola zverejnená v anglickom jazyku.

Výsledky možno aplikovať tak, že sa na základe zistených skutočností budú podnikať zmeny v oblasti školstva, zdravotnej starostlivosti a medzináboženského dialógu v zmysle aktualizácie zdrojov, vyučovacích jednotiek, prípravy pedagógov, zdravotníckeho personálu, ako aj klerikov či laikov na lepšie pochopenia islamu ako živého náboženstva, ktorého vyznávači riešia existenciálne otázky rovnako, ako aj inoverci alebo ateisti, či agnosticci. Manželstvo a prokreácia sú základnými piliermi, na ktorých stojí celá stavba ummy, celosvetovej moslimskej obce, a odvodzujú sa z nich všetky ostatné spoločenské poriadky. Ak chceme dokázať komunikovať a v pokoji nažívať s našimi spoluobčanmi moslimského vierovyznania, je potrebné poznať a rozumieť ich hodnotovému systému, učeniu a praxi, ale aj počítať s rôznorodosťou, ktorá sa javí v učení a riešení aktuálnych otázok z reprodukčnej etiky v islame, pretože jedným z najväčších problémov nesprávneho uchopenia islamu je jeho vnímanie ako jednotného, monolitického náboženstva. Na základe výskumov v SR, ČR a Bosne a Hercegovine boli formulované aj konkrétne odporúčania na vylepšenie súčasného stavu vecí, a to najmä v monografii Islamic Bioethics and Reproduction, ako aj v konferenčných prednáškach a príspevkoch z nich publikovaných, ktoré prezentujú výsledky výskumu poznania problematiky manželstva, rodiny a reprodukčnej bioetiky v islame u našich slovenských študentov humanitných a spoločenských odborov. Projekt bol dvojročný. Prostriedky boli čerpané správne a efektívne. **Pridelené prostriedky hlavná riešiteľka rozdeľovala podľa aktuálnych potrieb, aby boli naplnené všetky stanovené ciele projektu.**